

George Calinescu---Harap-Alb

George Calinescu a fost prozator, dramaturg, poet, critic si istoric literar, eseist, ziarist. Se naste la Bucuresti Gh. Visan, fiu "din flori" al Mariei Visan. Copilul e crescut de impiegatul C.F.R. Constantin Calinescu si sotia sa Maria, in casa carora mama baiatului este menajera. Familia Calinescu, impreuna cu "femeia in casa" si copilul, se muta la Botosani, apoi impiegatul Calinescu este transferat cu slujba la Iasi. Aici Gh. Visan (viitorul scriitor) e inscris la Scoala "Carol I", de lânga Liceul Internat. In 1907, Maria Visan (mama adevarata) accepta ca sotii Calinescu sa-l infieze. De acum, se va numi Gheorghe Calinescu. Descinde la Bucuresti (1908). Studii liceale si universitare in Capitala. Licenta in 1923. Profesor de italiana la licee, apoi pleaca la Roma, doi ani cu o bursa. In 1929, se casatoreste cu Alice Vera, fiica unor mici proprietari bucuresteni. Doctor in litere la Universitatea ieseana. Publica la Iasi "Jurnalul literar" (1939). Din 1945, e profesor la Universitatea Bucuresti. Membru al Academiei, din 1949.

A publicat monografii consacrate lui Eminescu, Creanga, Filimon, Alexandrescu (1932-1962), o monumentala "Istorie a literaturii române de la origini pâna in prezent" (1941, aproape 1000 de pagini in quarto), numeroase studii, eseuri, conferinte. La acestea se adauga romanele: "Cartea nuntii", "Enigma Otiliei", "Bietul Ioanide", "Scrinul negru".

Lazar Saineanu clasifica "Povestea lui Harap-Alb" in ciclul faptelor exceptionale. Intr-un studio sustinand ideea stereotipiei basmelor am adoptat ipoteza ca un basm e compus din cateva

situatii-sabloane,un fel de elemente prefabricate,scutind pe narrator de eforturile inventiei.Bineinteles,sabloanele se desfasoara urmarind un tel final,o idee morala.Focloristic vorbind, "Povestea lui Harap-Alb" e un basm din cele mai autentice si cu sabloane ,unele plurimilenare si de o circulatie euro-asiatica larga.

Un imparat Verde,neavand decat fete cere de la frate-sau un fiu sa-l urmeze in scaun.Doi fii renunta;mezinul invinge spaima cu ursul ascuns sub pod,care era tatal sau.E mai viteaz ca altii?Nu.Dar mezinul e milos:da de pomana un ban unei babe,care e Sfanta Dumineca,iar aceasta il invata ce trebuie sa faca.Mezinul in general are o insusire morala cu care suplineste alte deficiente.Singur n-ar izbandi nimic,dar prin bunatate isi face auxili care il scot din impas.

Harap-Alb isi allege calul,acesta fiind nu numai un mijloc de locomotive,ci si o inteligenta exceptionala,avand si grai.Si caii lui Ahile aveau astfel de daruri,de care aminteste si Gr.M.Aleksandrescu.Disimularea calului nazdravan o gasim in "Fat-Frumos din lacrima",basem eminescian din epoca studentiei.

Geografia lui Creanga este vasta.Tatal lui Harap-Alb sta la o margine a pamantului,fratele lui la cealalta margine,Sf.Dumineca locuieste intr-un ostrov,ca intr-un fel de insula polineziana

Imparatul il sfatuieste pe mezin sa se fereasca de omul span si omul ros.Imparatul Ros reprezinta un om de culoare,dar daca are numai parul rosu,acesta reprezinta ca si calvitia si lipsa de par o deficiente fiziologica,inasprind caracterul.

Harap-Alb fiind milos si indatoritor,este ajutat de craiasa furnicilor,de craiasa albinelor,de Gerila,Setila,Ochila,Pasari-Lati-Lungila,Flamanzila.In "Cunto de la cunti" a lui Giambattista Basile gasim cativa din monstrii lui Harap-Alb.

Oricum am suci basmul lui Creanga,ca atare el nu cuprinde nimic inedit si il putem studia ca document folcloric.Se

intelege,basmele localizeaza pe ici pe colo,dar isi pastreaza caracterul schematic.

Cand un basm cuprinde prea multa pictura,e semn ca a fost redactat tardiv de culegator,ca basmele lui Slavici,Ispirescu.Realismul rezultat din cultivarea detaliului si punerea in evidenta a unei individualitati nu apartine la Creanga oralitatii,ci artei de scriitor.Creanga fixeaza o data pentru totdeauna textul,facand imposibila o alta editie,improvizata.

Din punct de vedere al continutului,"Povestea lui Harap-Alb" se petrece intr-un spatiu geografic si sociologic, conventional.Avem de-a face cu imparati,curteni,sfinti si monstrii.

Unul din procedeele realiste ale scriitorului Ion Creanga este determinarea caracterelor ce ies din vagul simbolistic.

Imparatul,tatal feciorilor are <<ambiti>>familial si e tipul probozitorului.Imparatul Verde este un om naiv,mandru de averile sale si e capabil de a se entuziasma de minunile naturii si de industria oamenilor.Imparatul Ros este acru,carcotas.Spanul e prefacut,miorlaitor.Mai determinanti sunt Gerila,Flamanzila si ceilalti.Intai au un caarakter de grup;desi solidari in partile esentiale,sunt galcevosi,o tin intr-una intr-o ciorovaiala.

Creatia lui Creanga e lipsita de personalitate morala,de Weltanschauung individual.Asta se intampla numai creatorilor exceptionali,unui Shakespeare,de pilda.Cu greu se va pretinde insa ca cineva <<crengizeaza>>.Exista talent in popor,mii de Creanga.Unul singur pana acum a sublimat mesajul lor.Este cu Desavarsire exclus ca un autor obisnuit sa aiba norocul sa spuna atat de simplu si cuprinzator:"Ta-va pustia,privighetori sa va bata..."Pentru asta trebuie sa fii impins de la spate de milioane de tarani,sa vorbești in graiul lor,sa fii unul exprimand pe toti absolut-obiectivul,golit de orice umbra de egotism si de orgoliul artistic,desi nu lipsit de simtul artei impersonale.

Creanga nu are nimic de spus despre copilarie mai mult decat altii,insa chiotul lui este mai plin,sonor ca o voce minunata,distinsa intr-o gloata si se rezuma la:"Si Doamne

frumos era pe atunci... "Asa cum exista"idei primite" sunt si sentimente,adevaruri primite,insa nu de la generatii limitate,ci de la un popor intreg cu procesul de gandire prudent ,totusi in miscare.Un creator popular genial este anulat ca individ si fortificat ca exponenet.

De aceea despre Creanga ,ca artist sunt putine de spus,si studiile se pierd in divagatii.Un muzician poate imita huetul apelor ,un pictor poate zugravi privelistea,dar astea sunt succedanee artistice,nu impresii critice.Creanga este o expresie monumentala a naturii umane in ipostaza ei istorica ce se numeste poporul roman,sau mai simplu e poporul roman insusi,surprins intr-un moment de geniala expansiune.Ion Creanga este,de fapt,un anonim.

Bibliografie:

-George Calinescu, Ion Creanga (Viata si opera), Prefata de Eugen Simion, Editura pentru Litereatura, Bucuresti, 1966.

-Internet, www.google.com.

Clasa a IX-a D:

-Marisescu Bianca-Nicoleta

-Cirstoiu Oana-Maria

-Giursa Iva-Doru

-Inca Razvan

-Traistaru Cosmin